
ห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง

มาตรา 50 "เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษผู้ใด ถ้าศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิด โดยอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเนื่องจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และเห็นว่าหากผู้นั้นประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้นต่อไป อาจกระทำความผิดเช่นนั้นขึ้นอีก ศาลจะสั่งไว้ในคำพิพากษา ห้ามการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพนั้น มีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี นับแต่วันพ้นโทษไปแล้วก็ได้"

การห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก ทั้งนี้เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้อาศัยโอกาส หรือเนื่องจากการประกอบอาชีพของตนไปกระทำความผิดขึ้นมา ถ้ายังปล่อยให้ ผู้นั้นประกอบอาชีพต่อไป ก็อาจจะไปกระทำความผิดเช่นนั้นขึ้นอีกได้

หลักเกณฑ์การสั่งห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง ศาลจะสั่งห้ามการประกอบอาชีพบางอย่างได้ เพื่อเข้าหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ศาลพิพากษาให้ลงโทษ จะเป็นโทษจำคุก กักขัง หรือปรับก็ได้ แต่ต้องไม่ใช่กรณีรอกการลงโทษ หรือมีเหตุยกเว้นโทษ
2. ความผิดที่ศาลลงโทษนั้น ได้กระทำโดยอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือเนื่องจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และ

3. ศาลเห็นว่าหากผู้ยื่นประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพนั้นต่อไป อาจจะทำ ความผิดเช่นนั้นขึ้นอีก

เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ทั้ง 3 ประการแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งไว้ในคำพิพากษา ห้าม ผู้ยื่นประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพนั้นมีการกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษก็ได้ ศาลมีอำนาจ ใช้ดุลพินิจสั่งได้เองโดยไม่ต้องมีคำขอของโจทก์

คำว่า "อาชีพ" หมายความถึงการงานใด ๆ ก็ได้ ที่ไม่ต้องอาศัยวิชา ความรู้พิเศษเฉพาะด้าน เช่น อาชีพ พ่อค้า อาชีพขับรถ พนักงานทำความสะอาด ฯลฯ

คำว่า "วิชาชีพ" หมายความถึง การงานที่ต้องอาศัยวิชาความรู้เป็นพิเศษ เช่น การเป็นแพทย์ หนายความ วิศวกร ฯลฯ

การกระทำความผิดโอกาสจากประกอบอาชีพ เช่น เป็นพนักงาน ขายของเข้าไปขายของในบ้าน ฉวยโอกาสเจ้าของบ้านเฟลอลักทรัพย์เขามา หรือเนื่องจาก อาชีพ เช่น เป็นพ่อค้าขายของปลอม ส่วนความผิดในวิชาชีพ เช่น หนายความโกงลูกความ เป็นแพทย์ แกล้งถ่วงรักษาคณไข้ให้หายช้า ๆ หรือเป็นแพทย์ แต่รับจ้างทำแท้ง ผิดกฎหมาย